

UCHWAŁA Nr XLVII/437/2024
RADY POWIATU ALEKSANDROWSKIEGO
z dnia 27 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia Powiatowego programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024-2030.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 107) oraz art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 1249 z późn. zm.¹), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Aleksandrowskiemu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu
517775
Arkadiusz Świątkowski

IT 336 RADCA PRAWNY
Anna T. Szymachel

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 poz. 289, poz. 535, poz. 1606

Załącznik do Uchwały Nr XLVII/437/2024
Rady Powiatu Aleksandrowskiego
z dnia 27 marca 2024 roku

**Powiatowy program korekcyjno-edukacyjny
dla osób stosujących przemoc domową
na lata 2024-2030.**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim 2024r.

Wprowadzenie

Przemoc domowa jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym. Najczęściej kierowana jest wobec osób zależnych i powszechnie rozumiana jako zespół zachowań atakujących, nadzorujących i kontrolujących, których celem jest zniewolenie drugiej osoby i wyeliminowanie jej suwerenności, podporządkowanie jej myśli i działań potrzebom i żądaniom osoby stosującej przemoc.

Aktem prawnym regulującym zjawisko przemocy domowej jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy.

Przemoc domowa zgodnie z niniejszą ustawą oznacza:

"jedorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej".

Niniejszy Program stanowi uzupełnienie oferty pomocowej Powiatu Aleksandrowskiego na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, służącej realizacji zadań wynikających z Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030.

Diagnoza

Badanie zjawiska przemocy domowej jest niezwykle trudnym procesem, ze względu na wiele czynników, zarówno kulturowych jak i społecznych, które często nie pozwalają na ujawnienie informacji o trudnej sytuacji danej rodziny na zewnątrz. Doświadczanie przemocy od osób bliskich wywołuje wiele psychologicznych mechanizmów, które sprawiają, że osoby doznające przemocy często usprawiedliwiają osoby stosujące przemoc, szukają winy w sobie i bardzo często staje się to problemem tzw. „czterech ścian”, a proces doświadczania przemocy jest długotrwały i ukrywany przez wiele lat. Cechą charakterystyczną dla zjawiska przemocy domowej jest często ciche przyzwolenie na akty przemocy.

Wnioski z diagnozy przeprowadzonej w 2024 roku na potrzeby opracowania Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030 są następujące:

1. Liczba prowadzonych „Niebieskich Kart” od 2021 roku utrzymuje się na podobnym poziomie średnio 116 kart na rok.
2. Głównymi osobami stosującymi przemoc domową są mężczyźni, natomiast osobami doznającymi przemocy są kobiety i dzieci.
3. Wzrasta liczba dzieci doznających przemocy. W 2023 roku 18 dzieci więcej doznało przemocy w stosunku do 2022 roku.
4. Liczba interwencji domowych w latach 2021-2023 utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim prowadzi Punkt Konsultacyjny dla osób doznających przemocy domowej.

Zapewniamy poradnictwo psychologiczne i prawne oraz schronienie dla osoby doznającej przemocy domowej.

I. ZWALCZANIE ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ POPRZEZ REALIZACJĘ PROGRAMU.

Cel szczegółowy Nr 1

Powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy.

Zadania:

1. Uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy wobec osób doznających przemocy domowej.
2. Zmiana przekonań osób stosujących przemoc domową.
3. Wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania.
4. Świadomość o możliwości podejmowania działań terapeutycznych.

Cel szczegółowy Nr 2

Rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywanie problemów bez stosowania przemocy.

Zadania:

1. Rozwijanie umiejętności samokontroli i współzycia, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, w szczególności ze złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych.
2. Poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej.
3. Zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy.
4. Powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy.
5. Kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez użycia przemocy domowej.

II. REALIZACJA PROGRAMU

1. Czas i forma realizacji:

- 1) realizacja przynajmniej jednej edycji programu w ciągu roku;
- 2) edycja programu obejmować będzie maksymalnie 15 sprawców przemocy domowej;
- 3) realizacja programu odbywać się będzie w systemie zamkniętym;
- 4) czas programu będzie obejmował 60 godzin, w formie spotkań indywidualnych – 15 godzin i spotkań grupowych w formie warsztatowej – 45 godzin;
- 5) program realizowany będzie w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim lub na terenie powiatu aleksandrowskiego;
- 6) program będzie realizowany w oparciu o metodę Duluth.

2. Nabór uczestników programu:

Program adresowany jest do pełnoletnich mieszkańców powiatu aleksandrowskiego stosujących przemoc domową, w szczególności:

- 1) skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, zobowiązanych do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym;
- 2) skierowanych przez Zespół Interdyscyplinarny danej gminy w związku z prowadzoną w rodzinie „Niebieską Kartą”;
- 3) samodzielnie zgłaszających chęć uczestnictwa w programie;
- 4) skierowanych przez inne organy, instytucje i organizacje do odbycia terapii w ramach programu.

3. Uczestnictwa w programie odmawia się :

- 1) osobom uzależnionym od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, z wyłączeniem osób, które zakończyły program psychoterapii uzależnień;
- 2) osobom chorym psychicznie;
- 3) nałogowym hazardzistom;
- 4) osobom, które nie są sprawcami przemocy domowej.

4. Warunki uczestnictwa programu:

Warunkiem uczestnictwa w programie jest pomyślna kwalifikacja uczestnika dokonywana w czasie wstępnego rozpoznania diagnostycznego, prowadzonego podczas spotkania indywidualnego, które jest pierwszym etapem realizacji programu i obejmuje, m. in.:

- 1) rzeczywiste okoliczności skierowania do programu;
- 2) określenie czy uczestnik aktualnie stosuje przemoc;
- 3) najgroźniejsze oraz typowe formy i okoliczności przemocowych zachowań;
- 4) aktualną sytuację rodzinną, zawodową oraz prawną (np. postanowienia w sprawach rodzinnych, karnych, w tym związanych ze stosowaniem przemocy, zobowiązanie do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym);
- 5) cechy osobiste istotne dla pracy korekcyjnej;

5. Warunkiem przystąpienia do drugiego etapu programu jest podpisanie przez uczestnika kontraktu określającego zasady uczestnictwa w programie. Kontrakt zawiera:

- 1) formalne wymogi systematycznej obecności na zajęciach wraz z określeniem konsekwencji za uchylanie się od udziału w programie,
- 2) zobowiązanie do powstrzymywania się od przemocowych zachowań w kontaktach w członkami rodziny i innymi ludźmi,
- 3) zobowiązanie do powstrzymywania się od spożycia alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych,
- 4) zobowiązanie do bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania podczas uczestnictwa w zajęciach,
- 5) uznanie osobistej odpowiedzialności za fakt stosowania przemocy domowej.

6. Wobec osób, których uczestnictwo w programie związane jest z decyzją sądu, policji, prokuratury i innych instytucji kierujących stosuje się powiadomienie tych organów i instytucji o:

- 1) przystąpieniu sprawcy do programu,
- 2) każdej sytuacji uchylania się od udziału w programie,
- 3) zakończeniu uczestnictwa w programie.

III. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zapewnienie pomocy terapeutycznej osobom stosującym przemoc domową.
2. Nabycie przez sprawców przemocy domowej umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów w rodzinie.
3. Rozwój świadomości i odpowiedzialności za stosowaną przemoc wobec domowników.
4. Szanowanie i akceptowanie odmienności postaw, zachowań bądź przekonań domowników.
5. Ograniczenie zjawiska przemocy domowej w Powiecie Aleksandrowskim.

IV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Dotacja z budżetu Państwa.
2. Środki własne Powiatu.

Realizacja programu uzależniona będzie od środków finansowych pozyskanych przez Powiat Aleksandrowski z budżetu państwa na ten cel.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Powiat Aleksandrowski - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim jako realizator programu będzie współpracować z :

1. Gminami - ośrodkami pomocy społecznej oraz Zespołami Interdyscyplinarnymi i grupami diagnostycznymi.
2. Sądem.
3. Prokuraturą.
4. Policją.

VI. MONITORING I EWALUACJA

Realizując program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową stosuje się system monitoringu zachowań uczestników w trakcie trwania programu i do 3 lat po jego zakończeniu.

Monitoring i ewaluacja w przypadku osób, które do uczestnictwa w programie zobowiązały:

- 1) Sąd - dokonywana będzie przez kuratora,
- 2) Zespół Interdyscyplinarny - dokonywana będzie przez członków grupy diagnostyczno-pomocowej, a po zakończeniu prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty” przez pracownika socjalnego właściwej jednostki pomocy społecznej.

W przypadku osób, które uczestniczyć będą dobrowolnie w programie wizytacje środowiska przeprowadzi pracownik socjalny właściwy dla miejsca zamieszkania.

Wyniki badań z monitoringu wykorzystane zostaną w pracy nad doskonaleniem technik oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

Z uczestnikami programu zostaną przeprowadzone ankiety ewaluacyjne zarówno wstępne, jak i końcowe.

Ewaluacja zachowań uczestników programu przeprowadzana będzie przez gminne ośrodki pomocy społecznej i policję raz w roku przez okres 3 lat na prośbę PCPR w Aleksandrowie Kujawskim.

VII. PODSTAWA PRAWNA

Powiatowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024-2030 oparty jest przede wszystkim na założeniach:

- 1) Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,

- 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021r., poz. 1249 z późn. zm.),
- 3) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. z 2023 r., poz. 1163),
- 4) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1164),
- 5) Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2023 r.).

VIII. ZAKOŃCZENIE

Odziaływania korekcyjno – edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową mają wpłynąć na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową i zmniejszyć ryzyko dalszego stosowania przez nie przemocy domowej oraz zwiększyć ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie. Podstawowym celem tych wszystkich działań jest powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy domowej.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
512211
Arkadiusz Świątkowski